

SİRKÜLER
Sayı: 2011/56

İstanbul, 02.03.2011
Ref: 4/56

Konu:

YILLIK GELİR VERGİSİ BEYANNAMESİNDE DİĞER GELİR UNSURLARIYLA BİRLİKTE ÜCRET GELİRLERİNİN DE BEYAN EDİLMESİ HALİNDE, GELİR VERGİSİNİN NE ŞEKİLDE HESAPLANACAĞINA İLİŞKİN GELİR VERGİSİ SİRKÜLERİ YAYINLANMIŞTIR

Gelir İdaresi Başkanlığı'nca yayınlanan 75 Seri No.lı Gelir Vergisi Sirkülerinde; yıllık gelir vergisi beyannamesinde ücretler ile birlikte diğer gelir unsurlarının da beyan edilmesi ve beyannamedeki toplam gelirin 50.000 TL'yi aşması durumunda gelir vergisinin hesaplanmasına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 86. maddesine göre tam mükellef gerçek kişilerin tamamı tevkifata tabi tutulmuş olan **birden fazla işverenden alınan ücretinin bulunması ve birden sonraki işverenlerden alınan ücretlerin toplamının Kanunun 103. maddesinde yazılı tarifinin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2010 yılı için 22.000 TL) aşması halinde** söz konusu ücretlerin yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir. **Birden sonraki işverenleri ücretli istediği gibi belirleyebilir.** Ayrıca anılan Kanunun 95. maddesinde de tevkif suretiyle vergilendirilmeyeceği hüküm altına alınan ücretlerin yıllık beyanname ile bildirilmesi gerektiği hususu düzenlenmiştir.

Burada “yıl içinde iş değiştirenler” açısından çok önemli bir noktaya dikkat çekmek istiyoruz. Genellikle “birden fazla işverenden ücret alınması” kavramı aynı anda birden fazla işyerinde ücretli olarak çalışılması gibi algılanabilmektedir. Oysa burada dikkat edilmesi gereken takvim yılı içinde elde edilen toplam ücret gelirinin birden fazla işverenden elde edilip edilmediğidir. Örneğin: Bay (E) 2010 yılı Temmuz ayı sonuna kadar işveren bayan (Z)'den elde ettiği ücret gelirleri nedeniyle ücret bordrolarında oluşan gelir vergisi matrahları toplamı 23.000 TL'dir. 2010 yılının kalan aylarında ise yeni işe başladığı işveren bay (K)'nin ücret bordrolarındaki gelir vergisi matrahları toplamı ise 24.500 TL'dir. 2010 yılında birden fazla işverenden elde edilen ücretlere dair gelir vergisi matrahları toplamı (23.000 + 24.500) 47.500 TL olup, ücretli Bay (E)'nin ücret gelirlerini ayrıca yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmesi gerekmektedir. **Eğer burada ilk çalıştığı iş yerinde ya da ikinci çalıştığı iş yerinde elde ettiği ücret gelirine dair gelir vergisi matrahı 22.000 TL'nin altında kalsa idi; ücretli 22.000 TL'nin altında kalan işvereni ikinci işveren olarak belirleyebilir ve böylece ücret gelirlerini beyan etmek zorunda kalmazdı.**

Bilindiği üzere 2010 yılı içerisinde (01.08.2010 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan 6009 sayılı Kanun ile 01.01.2010’dan itibaren geçerli olmak üzere) ücret gelirleri için farklı bir gelir vergisi tarifesi belirlenmiştir. 2010 yılında geçerli olan tarife aşağıdaki gibidir:

Madde 103 - Gelir vergisine tabi gelirler;

<i>8.800 TL'ye kadar</i>	<i>% 15</i>
<i>22.000 TL'nin 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası</i>	<i>% 20</i>
<i>50.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'nin 22.000 TL'si için % 27 3.960 TL), fazlası</i>	
<i>50.000 TL'den fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'den % 35 fazlasının 76.200 TL'si için 18.594 TL), fazlası</i>	

oranında vergilendirilir."

Ücret gelirlerini beyan etmek zorunda olanlar yeni ücret gelir vergisi tarifesine göre yıllık gelir vergisi beyannamelerini hazırlayıp süresi içinde vermekle yükümlüdürler.

Ancak, ücret gelirlerini beyan etmesi gereken mükelleflerin, beyan etmeleri gereken diğer gelirlerinin de bulunması halinde vergi hesabının nasıl olacağı konusunda Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 75 No.lı GVK sirkülerinde aşağıdaki gibi açıklama yapılmıştır.

"Buna göre, 2010 takvim yılına ilişkin olup, yıllık gelir vergisi beyannamesinde 50.000 TL'yi aşacak şekilde ücretle birlikte diğer gelirlerin de beyan edilmesi durumunda, 50.000 TL'yi aşan tutarın ücret gelirine isabet eden kısmına daha düşük vergi oranının uygulanması gerekmekte olup, ücret geliri nedeniyle eksik hesaplanması gereken vergi tutarı aşağıda gösterilen şekilde hesaplanabilecektir.

- Beyannameye dahil edilen tüm gelirlerin toplamından oluşan Vergiye Tabi Gelir (Matrah) üzerinden, tarifenin ücret dışındaki gelirler için geçerli olan vergi oranları esas alınarak gelir vergisi hesaplanacak,

- Beyannameye dahil edilen ücret gelirinin, beyan edilen toplam gelir içindeki oranı bulunarak, bu oranın toplam Vergiye Tabi Gelirin (Matrah) 50.000 TL'yi aşan kısmına uygulanması sonucunda ulaşılabilecek tutara (Bu tutar en fazla 26.200 TL olabilecektir.) %8 oranının uygulanması suretiyle, beyan edilen ücret geliri dolayısıyla toplam vergiden indirilecek gelir vergisi tutarı hesaplanacak, (Beyan Edilen Ücret Dolayısıyla Toplam Vergiden İndirilecek Gelir Vergisi = ((Beyan Edilen Toplam Matrah - 50.000) x Ücretin Beyan Edilen Toplam Gelir İçindeki Oranı x (% 8))

- Ücret geliri dolayısıyla eksik hesaplanması gereken vergi tutarının, beyannamedeki tüm gelirlerin toplamından oluşan matrah üzerinden hesaplanan vergi tutarından düşülmesi suretiyle, beyannamede gösterilecek "hesaplanan gelir vergisi" tutarı bulunmuş olacaktır.

Bu Sirküler'de belirlenen "hesaplanan gelir vergisi" tutarının tespitine ilişkin yöntemin dışında doğru sonucu verecek başka hesaplama şekillerinin de kullanılması mümkündür."

Sirkülerde konuya ilişkin iki örneğe yer verilmiştir.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş**

EK:

75 No.lı GVK Sirküleri

Yıllık gelir vergisi beyannamesinde ücretler ile birlikte diğer gelir unsurlarının da beyan edilmesi ve beyannamedeki toplam gelirin 50.000 TL yi aşması durumunda gelir vergisinin hesaplanması hk.

Tarih 25/02/2011
Sayı GVK-75/2011-1 Vergi Tarifesi
Kapsam
T.C.
MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Gelir Vergisi Sirküleri/75

Konusu :Yıllık gelir vergisi beyannamesinde ücretler ile birlikte diğer gelir unsurlarının da beyan edilmesi ve beyannamedeki toplam gelirin 50.000 TL'yi aşması durumunda gelir vergisinin hesaplanması hk.
Tarihi :25/02/2011
Sayısı :GVK-75/2011-1 Vergi Tarifesi
İlgili olduğu maddeler :Gelir Vergisi Kanunu Madde 103, Madde 104
İlgili olduğu kazanç türleri :Ücretler

1. Giriş

Yıllık gelir vergisi beyannamesinde diğer gelir unsurlarıyla birlikte ücret gelirlerinin de beyan edilmesi halinde, gelir vergisinin ne şekilde hesaplanacağı bu sirkülerin konusunu oluşturmaktadır.

2. Ücret Gelirinin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesine Dahil Edilmesi

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 86 ncı maddesine göre tam mükellef gerçek kişilerin tamamı tevkifata tabi tutulmuş olan birden fazla işverenden alınan ücretinin bulunması ve birden sonraki işverenlerden alınan ücretlerin toplamının Kanununun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı aşması halinde söz konusu ücretlerin yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir. Ayrıca anılan Kanununun 95 inci maddesinde de tevkif suretiyle vergilendirilmeyeceği hüküm altına alınan ücretlerin yıllık beyanname ile bildirilmesi gerektiği hususu düzenlenmiştir.

3. Gelir Vergisinin Hesaplanması

Gelir Vergisi Kanununun vergi tarifesine ilişkin 103 üncü maddesi, 2010 takvim yılı gelirlerine uygulanmak üzere aşağıdaki gibidir.

" Madde 103 - Gelir vergisine tabi gelirler;

<i>8.800 TL'ye kadar</i>	<i>% 15</i>
<i>22.000 TL'nin 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası</i>	<i>% 20</i>
<i>50.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960% 27 TL), fazlası</i>	
<i>50.000 TL'den fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL, (ücret gelirlerinde 76.200 TL'den fazlasının% 35 76.200 TL'si için 18.594 TL), fazlası</i>	

oranında vergilendirilir."

Buna göre 2010 takvim yılına ilişkin olup, yıllık gelir vergisi beyannamesinde 50.000 TL'yi aşacak şekilde ücretle birlikte diğer gelirlerin de beyan edilmesi durumunda, 50.000 TL'yi aşan tutarın ücret gelirinine isabet eden kısmına daha düşük vergi oranının uygulanması gerekmekte olup, ücret geliri nedeniyle eksik hesaplanması gereken vergi tutarı aşağıda gösterilen şekilde hesaplanabilecektir.

- Beyannameye dahil edilen tüm gelirlerin toplamından oluşan Vergiye Tabi Gelir (Matrah) üzerinden, tarifenin ücret dışındaki gelirler için geçerli olan vergi oranları esas alınarak gelir vergisi hesaplanacak,

- Beyannameye dahil edilen ücret gelirin, beyan edilen toplam gelir içindeki oranı bulunarak, bu oranın toplam Vergiye Tabi Gelirin (Matrah) 50.000 TL'yi aşan kısmına uygulanması sonucunda ulaşılabilecek tutara (Bu tutar en fazla 26.200 TL olabilecektir.) %8 oranının uygulanması suretiyle, beyan edilen ücret geliri dolayısıyla toplam vergiden indirilecek gelir vergisi tutarı hesaplanacak[1],

- Ücret geliri dolayısıyla eksik hesaplanması gereken vergi tutarının, beyannamedeki tüm gelirlerin toplamından oluşan matrah üzerinden hesaplanan vergi tutarından düşülmesi suretiyle, beyannamede gösterilecek "hesaplanan gelir vergisi" tutarı bulunmuş olacaktır.

Bu Sirküler'de belirlenen "hesaplanan gelir vergisi" tutarının tespitine ilişkin yöntemin dışında doğru sonucu verecek başka hesaplama şekillerinin de kullanılması mümkündür.

4. Uygulamaya İlişkin Örnekler:

Örnek 1: Bay (A) nın 2010 yılına ilişkin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesindeki gelirleri

aşağıdaki gibidir.

Beyan Edilen Serbest Meslek Kazancı	40.000 TL
Beyan Edilen Ücret Geliri (1.İşverenden Alınan, Tevkifata Tabi Tutulmuş)	35.000 TL
Beyan Edilen Ücret Geliri (2.İşverenden Alınan, Tevkifata Tabi Tutulmuş)	25.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	100.000 TL
Yıl İçinde Tevkifat Yoluyla Ödenen Vergi	12.240 TL

Ücrete Ait Tevkifat : 9.862

Serbest Meslek Kazancına Ait Tevkifat : 2.378

Buna göre, gelir vergisi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

i) Beyan Edilen Vergiye Tabi Gelir (Matrah) Üzerinden Hesaplanan Vergi

$$[(100.000 - 50.000) \times \% 35 + 11.520] = 29.020 \text{ TL}$$

ii) Beyan Edilen Ücret Gelirinin Beyan Edilen Toplam Gelir İçindeki Oranı

$$[(35.000 + 25.000) / 100.000] = \% 60$$

iii) 50.000 TL'yi Aşan Vergiye Tabi Gelirin (Matrah), Beyan Edilen Ücret Gelirine Tekabül Eden Kısmı

$[(100.000 - 50.000) \times \% 60] = 30.000 \text{ TL}$ (26.200 TL'si dikkate alınacaktır.)

iv) Beyan Edilen Ücret Geliri Dolayısıyla Eksik Hesaplanacak Gelir Vergisi

$(26.200 \times \% 8) = 2.096 \text{ TL}$

v) Hesaplanan Gelir Vergisi

$(29.020 - 2.096) = 26.924 \text{ TL}$

vi) Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi

$(26.924 - 12.240) = 14.684 \text{ TL}$ olacaktır.

Örnek 2) : Bay (B) nin 2010 yılına ilişkin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesindeki gelirleri

aşağıdaki gibidir.

Beyan Edilen Serbest Meslek Kazancı	30.000 TL
Beyan Edilen Ücret Geliri (Tevkifata Tabi Tutulmamış)	30.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	60.000 TL

Buna göre, gelir vergisi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

i) Beyan Edilen Vergiye Tabi Gelir (Matrah) Üzerinden Hesaplanan Vergi

$[(60.000 - 50.000) \times \% 35 + 11.520] = 15.020 \text{ TL}$

ii) Beyan Edilen Ücret Gelirinin Beyan Edilen Toplam Gelir İçindeki Oranı

$(30.000 / 60.000) = \% 50$

iii) 50.000 TL'yi Aşan Vergiye Tabi Gelirin (Matrah), Beyan Edilen Ücret Gelirine Tekabül Eden Kısmı

$[(60.000 - 50.000) \times \% 50 = 5.000 \text{ TL}$

iv) Beyan Edilen Ücret Geliri Dolayısıyla Eksik Hesaplanacak Gelir Vergisi

$(5.000 \times \% 8) = 400 \text{ TL}$

v) Hesaplanan Gelir Vergisi

$(15.020 - 400) = 14.620 \text{ TL}$

vi) Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi

14.620 TL olacaktır.

Duyurulur.

Mehmet KİLCİ

Gelir İdaresi Başkanı

[1] Beyan Edilen Ücret Dolayısıyla Toplam Vergiden İndirilecek Gelir Vergisi = [(Beyan Edilen Toplam Matrah - 50.000) x Ücretin Beyan Edilen Toplam Gelir İçindeki Oranı x (% 8)]